

Guía Docente				
Datos Identificativos				2013/14
Asignatura (*)	Dificultades de aprendizaxe		Código	652G02027
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Optativa	4.5
Idioma				
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía Evolutiva e da Educación			
Coordinación	Gonzalez Seijas, Rosa Maria	Correo electrónico	rosa.maria.gonzalez.seijas@udc.es	
Profesorado	Gonzalez Seijas, Rosa Maria	Correo electrónico	rosa.maria.gonzalez.seijas@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período de 6-12, no contexto familiar, social e escolar.
A2	Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais.
A3	Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfuncións.
A4	Identificar dificultades de aprendizaxe, informais e colaborar no seu tratamento.
A5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseado na aprendizaxe de competencias.
A6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.
A7	Analizar e comprender os procesos educativos na aula e fóra de ela relativos ao período 6-12.
A11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula.
A14	Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática.
A15	Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturais.
A16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe na aula.
A19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación.
A47	Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.
A48	Fomentar a lectura e animar a escribir.
A49	Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudantes de outras linguas.
A62	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
A63	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias.
A64	Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
A65	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
A66	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se podan establecer nun centro.
A67	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes 6-12 anos.
A68	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.
B11	Capacidade de comprensión dos distintos códigos audiovisuais e multimedia e manexo das ferramentas informáticas.
B12	Capacidade de selección, de análise, de avaliación e de utilización de distintos recursos na rede e multimedia.

B13	Lectura e interpretación de imaxes.
B14	Capacidade para traballar en equipo de forma cooperativa, para organizar e planificar o traballo, tomando decisións e resolvendo problemas, tanto de forma conxunta como individual.
B15	Capacidade para utilizar diversas fontes de información, seleccionar, analizar, sintetizar e extraer ideas importantes e xestionar a información.
B16	Capacidade crítica e creativa na análise, planificación e realización de tarefas, como froito dun pensamento flexible e diverxente.
B17	Capacidade de análise e de autoavaliación tanto do propio traballo como do traballo en grupo.
B18	Compromiso ético para o exercicio das tarefas docentes.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)		Competencias da titulación	
Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período de 6-12, no contexto familiar, social e escolar.	A1		
Coñecer as características destes estudantes, así como as características dos seus contextos motivacionais e sociais.	A2		
Dominar os coñecementos necesarios para comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e identificar disfuncións.	A3		
Identificar dificultades de aprendizaxe, informais e colaborar no seu tratamento	A4		
Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseado na aprendizaxe de competencias.	A5		
Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.	A6		
Analizar e comprender os procesos educativos na aula e fóra de ela relativos ao período 6-12.	A7		
Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula.	A11		
Promover accións de educación en valores orientadas á preparación dunha cidadanía activa e democrática.	A14		
Coñecer e abordar situacións escolares en contextos multiculturais.	A15		
Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe na aula	A16		
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación.	A19		
Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.	A47		
Fomentar a lectura e animar a escribir	A48		
Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudantes de outras linguas	A49		
Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima de aula que facilite a aprendizaxe e a convivencia	A62		
Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias.	A63		
Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.	A64		
Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.	A65		
Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se podan establecer nun centro.	A66		
	A67		
Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes 6-12 anos.	A68		
Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social.			
Resolver problemas de forma efectiva.		B2	

Traballar de forma autónoma con iniciativa.		B4	
Traballar de forma colaborativa.		B5 B6 B7	
Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.			
Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo.			
Capacidade de comprensión dos distintos códigos audiovisuais e multimedia e manexo das ferramentas informáticas.		B11 B12 B13	
Capacidade de selección, de análise, de avaliación e de utilización de distintos recursos na rede e multimedia.			
Lectura e interpretación de imaxes.			
Capacidade para traballar en equipo de forma cooperativa, para organizar e planificar o traballo, tomando decisións e resolvendo problemas, tanto de forma conxunta como individual.		B14 B15 B16 B17 B18	
Capacidade para utilizar diversas fontes de información, seleccionar, analizar, sintetizar e extraer ideas importantes e xestionar a información.			
Capacidade crítica e creativa na análise, planificación e realización de tarefas, como froito dun pensamento flexible e diverxente.			
Capacidade de análise e de autoavaliación tanto do propio traballo como do traballo en grupo.			
Compromiso ético para o exercicio das tarefas docentes			
Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.			C3
Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.			C6 C7 C8
Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.			
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade			

Contidos	
Temas	Subtemas
INTRODUCCION	Evaluación e Intervención en la Educación Primaria.
1-DESARROLLO CONCEPTUAL DE LAS DIFICULTADES EN EL APRENDIZAJE.	1.1.Caracterización actual de las dificultades en el aprendizaje. 1.2.Características de los niños con DA.
2- VARIABLES SOCIO-EMOCIONALES Y COGNITIVO-MOTIVACIONALES.	2.1.Componentes cognitivo motivacionales.
3- VARIABLES PSICOMOTRICES Y COGNITIVAS EN LAS DA	3.1.VARIABLES psicomotrices. 3.2.Procesos cognitivos.
4. LAS DIFICULTADES EN LOS APRENDIZAJES BASICOS. PREVENCIÓN DE LAS DIFICULTADES EN EL APRENDIZAJE DE LA LECTURA	4.1.Conceptos básicos. 4.2.Procesos que intervienen en la lectura. 4.3.Dificultades en DAL. 4.4.Evaluación. 4.5.Intervención en las DAL.

5.LAS DIFICULTADES EN LOS APRENDIZAJES BASICOS. PREVENCIÓN DE LAS DIFICULTADES EN EL APRENDIZAJE DE LA ESCRITURA	5.1.Conceptos básicos. 5.2.Procesos que intervienen en la escritura. 5.3.Dificultades en DAE. 5.4.Evaluación en DAE. 5.5.Intervención en las DAE.
6. LAS DIFICULTADES EN LOS APRENDIZAJES BASICOS. PREVENCIÓN DE LAS DIFICULTADES EN EL APRENDIZAJE DE LAS MATEMATICAS	6.1.Conceptos básicos 6.2.Procesos que intervienen en las matemáticas 6.3.Dificultades en DAM 6.4.Evaluación en DAM 6.5.Intervención en las DAM
7. TDAH (TRASTORNO POR DÉFICIT DE ATENCIÓN CON HIPERACTIVIDAD)	7.1.Características del TDAH 7.2.Evaluación 7.3.Intervención psicoeducativa en TDAH

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	6	24	30
Lecturas	2	8	10
Traballos tutelados	6	24.5	30.5
Obradoiro	6	24	30
Proba mixta	2	2	4
Actividades iniciais	6	0	6
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Se realizarán análisis de supuestos prácticos que acercarán a los alumnos/as a la realidad educativa que se presenta en el aula en lo que se refiere a las dificultades en el aprendizaje.
Lecturas	Individualmente, realizarán 3/4 lecturas que facilita el profesor y que complementan los temas tratados.
Traballos tutelados	En grupos (mínimo 3 y máximo 5)deberán elaborar materiales de intervención en las DA (según el tema tratado en clase). Estos trabajos serán orientados por el profesor en sus diferentes fases y serán expuestos ante los demás compañeros. No se admiten trabajos individuales.
Obradoiro	Se realizarán talleres que orientarán el diseño y elaboración de los materiales de intervención en el aula (según temas y objetivos planteados).
Proba mixta	La prueba de evaluación final será una prueba mixta que combine preguntas de respuesta corta, pregunta abierta de multiples opciones y análisis de casos concretos sobre las DA.
Actividades iniciais	Se realizarán actividades de presentación y conocimiento tanto de la guía docente como del grupo-clase para la introducción de la materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Obradoiro Proba mixta Traballos tutelados	Estas metodoloxías requieren de orientación y seguimiento por parte del profesor tanto en horas de clase (que se hará en los grupos interactivos) como en horas de tutoría, según lo demanden los alumnos.

Avaliación		
Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	a- Actitud y participación de los alumnos en las actividades propuestas en las clases (tanto expositivas como interactivas). b- Análisis y resolución de casos.	20
Proba mixta	Evaluación final	50
Traballos tutelados	Traballos correspondientes a cada tema que apoyan y complementan los contenidos desarrollados.	30
Outros		

Observacións avaliación

Fontes de información	
Bibliografía básica	- González R.M. y otros (2013). Javitor, el castor lector y los amigos de las letras. CEPE
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Materias que continúan o temario
Psicoloxía do desenvolvemento de 6 a 12 anos/652G02002 Psicoloxía da aprendizaxe en contextos educativos/652G02007 Educación matemática I/652G02008 Resolución de problemas en matemática/652G02030
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías